

VARIA

De nieuwere religieuze bewegingen in ons land.

Naar aanleiding van het artikel van den heer S. Hofstra over bovengenoemd onderwerp, in onze vorige aflevering, ontvingen wij van den heer S. Aarse, secretaris der afdeling „Amsterdam” van den „Dageraad” een ingezonden stuk, waarvan wij, verkort, den inhoud laten volgen. De heer A. schrijft, door zijn bestuursfunctie eenigszins over het gehalte der Dageraadsleden te kunnen oordeelen en te moeten opmerken, dat de zin in het artikel: „Maatschappelijk behooren de leden meest tot den kleinen burgerstand”, niet juist is. Voor het meerendeel zijn de leden zeer proletarische arbeiders. In verband met de opmerking in het artikel: „Belangwekkend ware het te weten, uit welke beweegredenen deze belangstelling (voor de vergaderingen van den „Dageraad”) voortkomt”, formuleert de heer A., na toelichting, de oorzaken dier belangstelling als volgt: „de rel. phil. opleving, waarin we leven, de ontwaakte cultureele belangstelling der élite der arbeiders, de ontevredenheid over S.D.A.P. en het ontwikkelingswerk aldaar, de afkeer van kerk en godsdienst, de afkeer van de politieke wereld op 't oogenblik”. De Dageraadaanhangers zijn hoofdzakelijk arbeiders, die, ontevreden over de S.D.A.P., niet politiek georganiseerd zijn. Het gemiddeld aantal bezoekers bedroeg in October te Amsterdam ongeveer 1400, onder wie 200 leden.

De heer Hofstra antwoordt, dat zijn beoordeeling was gegrond op mededeelingen van enkele eveneens goede kenners van den „Dageraad”, en versterkt was door persoonlijke kennis van de samenstelling van een paar plattelandsafdeelingen. De heer A. zelf oordeelt als secr. der afd. „Amsterdam”, en spreekt van belangstelling bij de élite der arbeiders, maar dat bewijst nog niet een overwegend proletarische samenstelling van den geheelen „Dageraad”.

In het *Bulletin de la Société d'étude des formes humaines* (5me année 1927, Nos. 1, 2 et 3 réunis), dat aanvangt met een belangrijk artikel van *L. Mac. Auliffe: La personnalité et l'hérédité*, uittreksel uit een spoedig te verschijnen boek, wordt onze aandacht getrokken door een in het Fransch vertaalde bijdrage van de Italiaansche doctoren *G. Vidoni* en *L. Cabitto* „Contribution à l'étude de la personnalité en anthropologie criminelle”. Uit dit artikel zou kunnen blijken, dat de crimineel anthropologie, verre van afgestorven te zijn, uit nieuwe bronnen en methoden haar levenskracht put. Hoewel de techniek van het door schrijvers gedaan onderzoek van 160 misdadigers (44 volwassenen, 116 minderjarigen), buiten referents competentie valt, en ter beoordeeling aan meer bevoegden wordt aanbevolen, zij het vergund op hun conclusies te wijzen: het onderzoek zou aantoonen, hoezeer in de studie van misdadigers, de morphologische methode elementen levert, die van groot nut voor de interpretatie van bijzondere gevallen zijn; met onderzoekingen als deze zou de crimineele anthropologie evenzeer als de psychiatrie zich met grootere stelligheid verbinden met de algemeene geneeskunde, waarin tegenwoordig de studies over constitutie (en temperament) sterk opleven; verlicht door de endocrinologie zouden de resultaten der nieuwe onderzoekingen direct zijn te plaatsen naast die van Giovanni en Lombroso, door helder aan te toonen hoe fundamenteel in het object dezer studie de leer der persoonlijkheid in den zin eener psycho-physische eenheid te begrijpen en te schatten is.

Nederlandsche Coöperaties.

Het aantal coöperatieve vereenigingen is, blijkens de gegevens door het Centraal Bureau voor de Statistiek verstrekt, in de laatste jaren slechts in geringe mate gestegen en wel van 3040 in 1925 tot 3058 in 1926 en 3088 in 1927. Het overgrote deel dezer vereenigingen is werkzaam in het belang van onze landbouwende bevolking.

Op 29 April werd door de Centrale Raiffeisen-Bank te Utrecht en een groot aantal coöperatieve boerenleenbanken gezamenlijk opgericht de Coöperatieve Grondkapitaalbank voor den Landbouw, welke zich ten doel stelt, den landbouw aan z.g. vaste credieten te helpen. Vooral de landbouwindustrie heeft vaak de grootste moeite om grondkapitaal te verkrijgen; daarom werd deze bankinstelling in het leven geroepen.

S. J. Holmes: The low sex-ratio in negro births. Biol. Bulletin 52, 1927, p. 325.

Terwijl de verhouding tusschen mannelijke en vrouwelijke geboorten (het z.g. geboortequotiënt) bij blanken in Amerika 105,91 % bedraagt, is het quotiënt bij negers slechts 103,01 %. Holmes meent, dat men zich er voor moet hoeden dit onderscheid zonder meer aan een verschil in rasaard toe te schrijven, voordat men naar andere oorzaken heeft gezocht. Die oorzaak schijnt te liggen in het grootere aantal miskramen en doodgeborenen bij de negers. Daar, zooals bekend is, meer mannelijke dan vrouwelijke kinderen doodgeboren worden en aborteren, wordt hierdoor het aantal jongens dat geboren wordt, geringer. Vandaar het lagere quotiënt. Worden de geregistreerde miskramen medegerekend bij de geboorten, dan naderen de quotiënten voor blanken en negers elkander zeer. Waren alle miskramen bekend, dan zouden de getallen nog meer bijeen liggen. Een begeleidende tabel geeft de in de jaren 1918, 1922 en 1923 geregistreerde doodgeborenen bij blanken en negers aan.

Het geboortequotiënt bij mulatten afzonderlijk is niet bekend. Daar echter in de steden veel meer mulatten voorkomen dan onder de landelijke bevolking, kan men de geboorte-quotiënten van negers op beide plaatsen vergelijken. Er blijkt dan, dat in de jaren 1922 en 1923 het quotiënt in de steden lager is (103,78 tegenover 106,35). Het zou echter onjuist zijn, dit aan de raskruising toe te schrijven, want in de steden komen veel meer miskramen en doodgeborenen kinderen voor.

Kr. Bonnevie and A. Sverdrup: Hereditary predispositions to dizygotic twin births in Norwegian Peasants Families. The Journal of Genetics, XVI, 1926, p. 125.

De frequentie van tweelinggeboorten werd nagegaan in eenige Noorweegsche boerengeslachten, bij welke tweelingen veelvuldig voorkomen. In deze geslachten, met gezamenlijk 10.000 geboorten, bedroeg het gemiddelde percentage tweelingen 3,25. Bij enkele hunner werd zelfs een percentage van 8,23 bereikt tegenover 1,46 procent der geheele Noorsche bevolking. Deze uitkomst wijst reeds op een erfelijke eigenschap.

Uit het onderzochte materiaal was niet op te maken of het uit één- of tweeeijige tweelingen bestond. Naar statistische berekening is echter deze verhouding wel te schatten. In de onderzochte geslachten (de stamlijsten van dit uitgebreide onderzoek gaan tot de 17e eeuw terug) stamde dikwijls de tweelingmoeder zowel vaders- als moederszijde uit een familie, die rijk aan tweelingen was. Er is bij dit onderzoek van Bonnevie geen bewijs gevonden, dat de neiging tot tweelingzwangerschap door middel van den man kan worden overgedragen, hetgeen andere onderzoekingen daarentegen wel schijnen te bewijzen.